

Hallstein Sigurðsson, vafevni fyrir Suðurstreymoyar Javnaðar-felag:

Tey ungu hava ikki ábyrgdina av kriminalitetinum

Ungdómskriminalitetur er eitt sjúkueykenni fyrir okkara samfelag. Tað eru ikki tey ungu, ið sjálv hava skyldina av, at harðskapur, innbrot og tilíkt er blivið ein fastur táttur hjá okkum.

Vánaligar sosialar um-støður, ringur uppvekstur og eitt ótíðarhóskandi frí-tíðarumhvørvi hava eina stóra ábyrgd. Útbúgving-armynstrið, harðskapur í lættisoppatílfari sum videofilmum, bløðum o. ø. eru eisini ein týðandi táttur.

Fyrirmyndin hjá kall-kyninum er ein harður og sterkur maður uttan kenslur, og at hann livir

upp til hetta, fær hann best prógvað við harðskapi móti øðrum.

Kann ein verða ein «ein-ari», gera seg inn á onnur og klára seg burtur úr tí aftur, er ein at rokna sum hetja í hesum samfelag.

Krøvini

Svarið frá okkara sam-felag er ein ótíðarhóskandi skúli og ein ótrygg fram-tíð, har tað bert verða sett stórri og stórri krøv til hvønn einstakan, alt meðan framtíðin gerst myrkari og myrkari, so hvørt sum korini versna og ar-beiðsloysið veksur.

Tey ungu standa í einari

stöðu, har tey hvørki eru børn ella vaksin, og verða stemplað sum ikki at vera nóg góð.

Tá so umhvørvið har-aftrat bert stuðlar okkum til tað, ið skuldi verið «ónormalt», er ikki langt til uppreistur móti teim-um, ið royna at ráða (for-eldur, lögregla og samfel-agið sum heild).

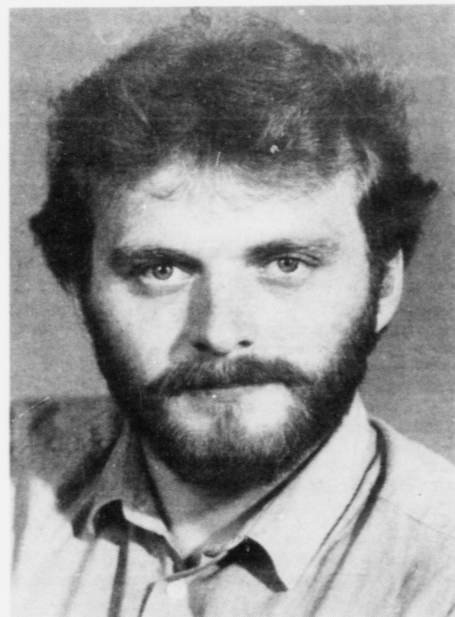
Eitt áhugavert arbeiði visir seg ofta at hava góða ávirkan. Eitt arbeiði, har tað, tann eini ger, eisini hevur týðning fyrri onnur, so ein sær nakað endamál við livinum.

Men hesum tekur okk-ara vinnuliv ikki undir við. Har verður bert hugsað

um pengar. Tað fría initia-tivið ræður, og tey, ið mugu gjalda, eru tey, ið onga ávirkan hava (tey veiku).

Ungdóms-trupulleikarnir kunnu loysast

Gert tú eitt lógarbrot, noyðist tú at gjalda, antin pengar ella við skerðum frælsi. Eingin hugsar um orsakirnar, ið høvdu lógar-brotið við sær, og tað hevur prógvað sín skeivleika, við tað at tey somu ferð eftir ferð verða tikin og revsað fyrri at bróta lógina. Her hevði eitt fyrirbyrgi-

andi arbeiði verið nógv betri. Til dømis við at giv-ið teimum stuðul til at komið í annað umhvørvi og í bólks saman við øð-

um, ið vóru sokallað «normal» í samfelagnum.

Hallstein Sigurðsson

Politiskur veruleiki og loysingarpolitikkur 14.anda

Loysingar — roman-tikkur fram um alt annað

Seinasta árið hevur polit-iska skrivningin í 14. sep-tember lagt dent á spurn-ingin loysing/samband!

Mongu valevni tjóð-veldisflokksins hava tikið tjóðskaparspurningin, — loysingar-romantikkin — fram um sosialar og bú-skaparligar spurningar. Og sosialistiska mál floks-ins er tagt burtur. Eitt valevni er farið so langt sum at siga, at fyrst og fremst má flokkurin reka ein sjálfstýrispolitikk. Alt annað kann biða til eftir loysingina.

Tað sigur heldur ikki so lítið, at ein av krúnprins-unum í Suðurstreymoy, Hans Jacob Debes, einans hevur skrivað um tjóð-skaparligar spurningar í 10—tals greinum. Hvar er støðutan hansara til onnur mál?

Kunnu vit lata landsins stýri upp í hendurnar á slíkum valevnum?

I hesi skrivningini er javnaðarflokkurin skírdur sum ramasti sambands-flokkur. Men kann ein flokkur, sum tekur undir við heimastýrislógini, og teimum yvirtøkumøgu-

leikum, hon heimilar, kallast sambandsflokkur?

Veruleikin er, at av tjóðveldisflokksins avum eru Føroyar ikki komnir eitt einasta stig á sjálf-stýrisleið!

Frælsi — búskaparligt frælsi

Javnaðarflokkurin hevur ongatið ríkið loysingar-politikk, tí loysing í sjálv-um sær er einki endamál. Tjóðveldisfólk rópa hart um frælsi, tjóðskaparligt frælsi.

Javnaðarflokkurin ynsk-ir eisini frælsi! Men hvar er frælsið — búskaparliga frælsið — hjá smálonum, sum hava fingið tað frælsið, tjóðveldismenn eru so altráir eftir?

Jú, tað er lagt upp í hendurnar á multination-alum fyriteikum ella onkr-um stórveldi. Ein sam-vinna millum lond, sum byggir á eina frælsa av-talu, og sum kann broytast, kann í nógvum færum tryggja nógv stórri frælsi. (Havið í huga grein eftir D. P. Danielsen í Friu Føroyum í summar!).

Tey stig, vit eru komnir á frælsisleið, eru tikin, tí javnaðarflokkurin hevur dugað og megnað at finna

loysniir, sum stórir partur av fólkinum hevur tikið undir við.

Javnaðarflokkurin átti hugsjónirnar aftan fyrri heimastýrisráðskipanina.

Sambandsflokkurin var ikki til at víka, og táver-andi loysingarflokkurin, fólkaflokkurin, skírdi hana fyrri alt ólíkt. Men hon hevur roynst holl, og lýkur hon ikki tíðarinnar krøv, kann hon broytast.

Ja, sjálvt tjóðveldis-flokkurin hevur í nýggju stevnustrá síni góðtikið andan í lógini, tá flokkur-in mælir til ymiskar broytingar í henni!!!

Yvirtøkur — taka á okkum ábyrgdir

Árið 1963 til 67 stýrði so-kallaða sjálfstýrislands-stýrið við tveimum tjóð-veldismonnum í Tinga-nesi. Men hetta lands-stýri megnaði ikki at fremja eina ta einastu yvirtøku!

Undanfarna landsstýrið — við javnaðarleiðslu — yvirtók í tráð við andan í heimastýrislógini nøkur málseki. Vit vóru búgvín at yvirtaka hesi, og lítið er at ívast í, at vit eru búgvín at taka meira á okkum, um veljararnir ynskja tað.

Men við vittgangandi rópum um loysing koma vit ikki eitt stig longur á sjálfstýrisleið. Tað visir segan!

Hinvegin menna vit okkum ikki sum tjóð við at tvíhalda um verandi støðu, sum sambands-flokkurin ger!

Yvirtøkurnar kostaðu javnaðarflokkinum nógva atkvøður, tí sambands-flokkurin, sum ongatið dugur at siggja tað neyð-uga í broytingum og til-lagingum, fekk manað loysingarspekili fram, men javnaðarflokkurin tók hesa ábyrgdina á seg.

Hetta er aðalmunurin millum sambands- og tjóðveldisflokkinn øðru-megin — javnaðarflokkinn hinu...-gin!

Sambandið tordi og torir ikki

Sambandsflokkurin hevur t.d. hvørki torað at sam-ráðst um undirgrundina ella stuðulsskipanina. Hann biðar sjálvandi, til javnaðarflokkurin hevur gjørt skitna arbeiðið. Men javnaðarflokkurin er heldur ikki bangin fyrri at bretta upp armar í hesum máli.

Tað er ónatúrliga biligt at skriva í oddagrein í 14. leygardagin: «Flestall í Føroyum vita, at javnað-arflokkurin hevur stóra ábyrgd av mongum mis-tøkum í landi okkara, í summum færum stórri ábyrgd enn aðrir flokkar».

Hetta sigur flokkurin, sum hevur hildið sær uppi við at renna undan ábyrgd!!!

Leggjast kann bert aft-urat, at hann, sum einki ger, ger heldur einki skeivt!

Javnaðarflokkurin tek-ur eisini ábyrgd av mis-tøkum, gjørd eru, men flokkurin er heldur ikki

bangin at taka ábyrgd og endurreisa føroyskt vinnu-liv og føroyska búskapin, fjøldini at gagni, hóast tað verður ein trupul upp-gáva!

demos

Tey gomlu bíða

Høgni Edvinson, bygda-ráðslimur her á Sandi, hevur í Dimmu heitt á for-mannin í bygdaráðnum um at fáa frið til at arbeiða við gamla málinum um stovnstetan av ellis- og røktarheimi her í oynni.

Alt talar fyrri, at hann, Høgni, so smátt er farin at «reklamera» fyrri sam-bandinum. Men fyrri okk-um, sum hava fylgt við í hesum máli, mátti umrøða hesum viðvíkjandi bara gjørt ringt verri fyrri sam-bandíð.

Nevnd við uppgjærdum sambands- og fólkaflokks-monnum umframt aðra ifyllu hevur ligið omaná hesum máli í árávis og neyvnan hevur reiðiligur fundur verið um málið.

So galið er, at um tú spyr teg fyrri hjá sam-bands- og fólkaflokks-monnum um hvørjir hinir nevndarlímirnir eru, so vita teir valla tað heldur.

So dúgliga hevur verið arbeiðt fyrri at bæta um kor okkara gomlu sandoyar-fólk — og so dittar hesin Høgni Edvinson sær í bløðunum at biða um ar-beiðsnáðir, Harrin hjálpi okkum.

Einstasi flokkur, ið ikki hevur havt mann í hesi nevnd er javnaðarflokkur-in og hava hinir flokkar við leti teirra sýnt, at gongd ikki kemur á, um ikki javnaðarflokkurin ikki eisini tekur sær av hesum — fegin einsamall-ur.

Sandoyingar og skúv-oyingar, setið sterkan javnaðarflokk á ting. Fyrst tá fáa vit undirtøku aðrastaðni úr landinum til loysn av stórmálum sum hesum í okkara valdomi.

qw

